

— Ще си направя свирка и ще свира цял ден.

— Ако пък се случи да ти подсвирне нъкой откъмъ гората, не се бой, — казва дъдо му спокойно, но натъртено. — Може да се случи да ти се обади, я татко ти, я вуйчо ти Иванъ. Нали знаешъ, тѣ сж нѣкжде нагоре. Мълчи си, никому нищо не продумвай за това, но ако татко ти или нъкой другъ отъ нашитѣ се обади и те попита за нѣщо, кажи, че всички сме живо и здраво, че селото е заградено отъ много аскеръ и нищо повече. Друго повече да търсятъ у коня.

— У коня? Какво да търсятъ у коня? — запита Радко съ живо любопитство.

— Нищо. Който пита, той знае, какво да търси. Нѣма какво повече да ти кажа. Довечера да си дойдешъ по-раничко.

— А ако никой не излѣзе да ме пита, тогава какво да правя?

— Нищо нѣма да правишъ. Пѣй си колкото можешъ по силно и си свира съ пищялката.

— А какво у Дорчо? запита пакъ съ изострено любопитство момчето.

— Нищо у Дорчо. Само гледай да го карашъ по сухъ пѣтъ и презъ мостоветѣ. Никжде не го прекарвай презъ вода.

— Защо?

— Хе, тѣй. Не е хубаво да си намокри краката. Нека му се запазятъ сухи. Само това да помнишъ.

— Добре, дъдо.

Дъдо Станко подаде на детето торбич-

ка съ кжсче хлѣбъ и грукта сирене, покачи го на коня, отвори портата и го изпрати навънъ.

Край селото турската стража го спрѣ, и единъ отъ войницитѣ, който знаеше български, го запита соннато:

— Кжде си тръгналъ, бе гяурче?

— Отивамъ да паса коня, че е много изгладнѣлъ.

— А защо не вървишъ къмъ полето на доле?

— Надолу нѣма ни чепка трева. Всичко е изсъхнало, а нагоре край рѣката и по усойтитѣ има повече трева.

Турцитѣ си размѣниха нѣкакви думи, подвоумиха се за малко, следъ това единъ го препипа отъ глава до пети, надзърна и въ торбата му, шибна го по гърба съ прѣчка и му извика:

— Хайде, върви, малкий дяволе.

Радко бутна коня и бързо се изгуби задъ завоя на планинския долъ. Пѣтитѣ бѣше пустъ. Въ тѣсното скалисто дефиле тропотѣтъ на конскитѣ копита се отекваше глухо. Въ низината издълбоко шумѣше бързоструйната рѣка. Презъ други дни тоя пѣтъ бѣше много оживенъ, но сега бѣше тжженъ и безлюденъ. Радко почувствува хладенъ лѣхъ и трѣпки го побиха не толкова отъ студената планинска рѣка, колкото отъ самотата, която царуваше въ цѣлия долъ. Той сбута коня да върви побързо и почна да си свирка съ уста, за да си даде куражъ и да разгони угнетителната самота.

По-нагоре той намѣри две-три момчета, негови връстници, спрѣли край рѣката, съ коне и магарета.

— Радко, ела при насъ, тука има трева, — извика го едно отъ тѣхъ.

— Слаба е пашата при васъ, — отвърна Радко важно и решително. — Ще ида по-нагоре.

Безъ да спира и да заговаря повече съ съ децата, той шибна коня отново и почна да си пѣе.

По-нагоре Радко се отби отъ пѣтя, сви на лѣво по тѣсна пѣтека между дървета и шубраци и следъ малко се намѣри въ Минчова падина. Слѣзна отъ коня, пушна го да паса, седна подъ сѣнка, извади нож-

